

Föreläsning 9

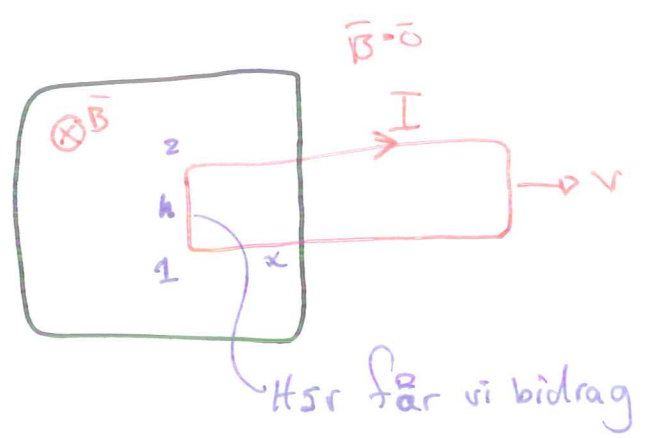
28/9 - 2015

Ex: Inducerad EMK

$$\mathcal{E} = \int_1^2 \vec{v} \times \vec{B} \cdot d\vec{l} = Bhv$$

$$\phi = \iint \vec{B} \cdot \hat{n} \, ds = Bhx$$

$$\Rightarrow \mathcal{E} = - \frac{d\phi}{dt}$$

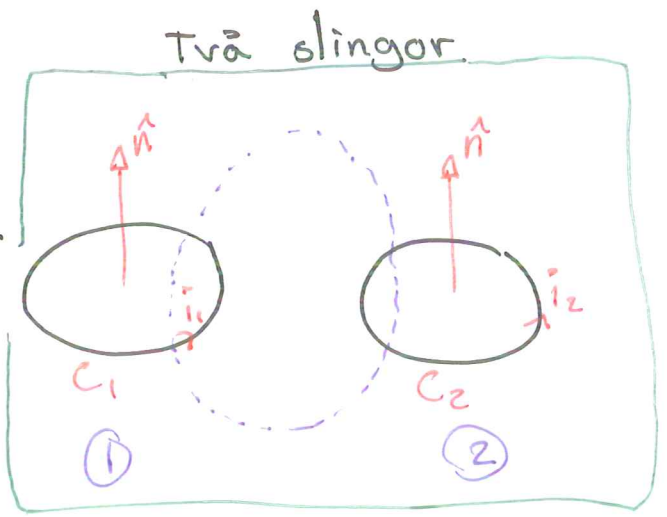
Magnetisk koppling

Ex: Transformatörer, trådlös överföring av info & energi, RFID,

Induktans

i_1 och i_2 ger flöde ϕ_1 & ϕ_2 .
 Superposition ger

$$\begin{aligned} \phi_1 &= \phi_{11} + \phi_{12} \\ \phi_2 &= \phi_{22} + \phi_{21} \end{aligned}$$

ϕ_{11}	= flödet genom	①	orsakat av	i_1
ϕ_{12}	= flödet genom	①	orsakat av	i_2
ϕ_{21}	= " "	②	" "	i_1
ϕ_{22}	= " "	②	" "	i_2

Linjaritet ger:

$$\Rightarrow \begin{cases} \Phi_{11} = L_1 \cdot i_1 \\ \Phi_{12} = M_{12} \cdot i_2 \\ \Phi_{21} = M_{21} \cdot i_1 \\ \Phi_{22} = L_2 \cdot i_2 \end{cases}$$

L = SJÄLVINDUKTANS.

M = ÖMSESIDIG INDUKTANS.

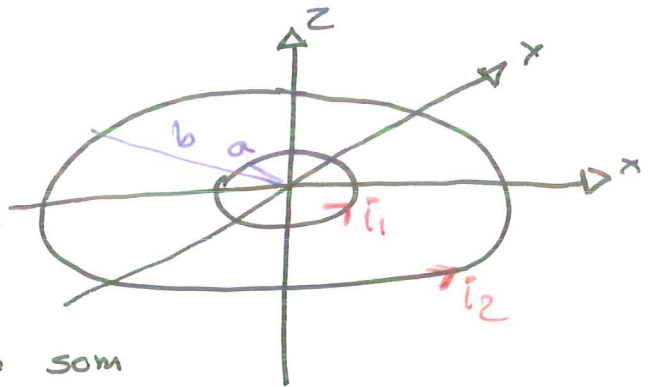
Griffiths visar att $M_{12} = M_{21}$.

Ex: Två cirkulära slingor

$a \ll b$, Bestäm $M_{12} = M_{21}$.

① $i_1 = 0, i_2 \neq 0$

om a är litet så kan vi anta att magnetfältet i origo är samma som på slinga 1.

Biot Savart $\Rightarrow \vec{B}(\vec{0}) = \frac{\mu_0 i_2}{2b} \hat{z}$

$a \ll b \Rightarrow \vec{B}(\vec{r}) \approx \vec{B}(\vec{0})$

$\Rightarrow \Phi_{12} = \vec{B}(\vec{0}) \cdot \hat{z} \pi a^2 \Rightarrow M_{12} = \frac{\mu_0 \pi a^2}{2b}$

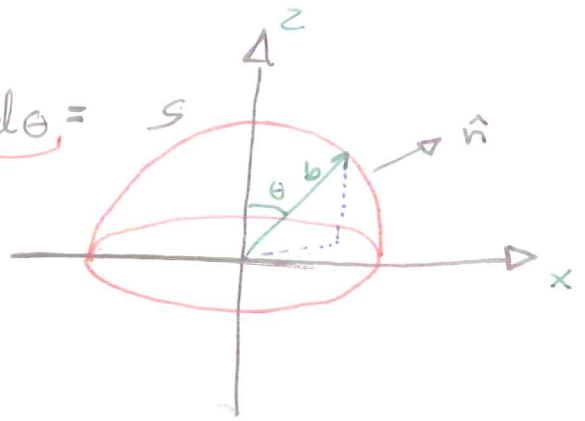
② $i_1 \neq 0, i_2 = 0$

a liten $\Rightarrow \vec{B}(\vec{r}) = \frac{\mu_0 m}{4\pi r^3} (2\hat{r} \cos\theta + \hat{\theta} \sin\theta), r \gg a$.

Vi kan inte integrera över en cirkel eller så eftersom vi då kommer nära slinga 1 och då gäller ej att $r \gg a$.

Därför integrerar vi över en halvkär.

$$\begin{aligned}\Phi_{21} &= \int_S \vec{B} \cdot \hat{n} ds = \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} \vec{B} \hat{r} b^2 \sin\theta d\theta d\phi = \\ &= \frac{\mu_0 M}{4\pi b^3} \cdot 2b^2 \cdot 2\pi \int_0^{\pi/2} \cos\theta \sin\theta d\theta = \\ &= \frac{\mu_0 m}{4\pi b^3} \cdot 2b^2 \cdot 2\pi \cdot \frac{1}{2} = \frac{\mu_0 m}{2b} = \frac{\mu_0 \sigma a^2 i_1}{2b}\end{aligned}$$

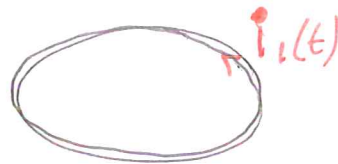

$$M_{12} = M_{21}$$

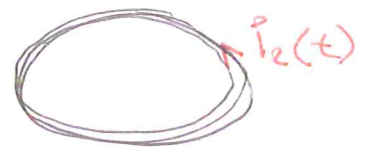
$$\Rightarrow M_{21} = \frac{\Phi_{21}}{i_1} = \frac{\mu_0 \sigma^2 \pi}{2b} = \frac{\Phi_{12}}{i_2} = M_{12}$$

Slingor med flera varv

I varje varv induceras:

N_1 varv

N_2 varv

$$\Delta \varepsilon_1 = -\frac{d\phi_1}{dt}$$

(i slinga 1)

$$\Delta \varepsilon_2 = -\frac{d\phi_2}{dt}$$

(i slinga 2)

$\Rightarrow$ Totalt inducerad EMK:

$$\varepsilon_1 = N_1 \cdot \Delta \varepsilon_1 = -N_1 \frac{d\phi_1}{dt} = -N_1 \frac{d\phi_{11}}{dt} - N_1 \frac{d\phi_{12}}{dt}$$

$$\varepsilon_2 = -N_2 \Delta \varepsilon_2 = -N_2 \frac{d\phi_2}{dt} = -N_2 \frac{d\phi_{22}}{dt} - N_2 \frac{d\phi_{21}}{dt}$$

L_1 , L_2 , M_{21} och M_{12} definieras av:

$$\mathcal{E}_1 = -L_1 \frac{d\dot{i}_1}{dt} - M_{12} \frac{d\dot{i}_2}{dt}$$

$$\mathcal{E}_2 = L_2 \frac{d\dot{i}_2}{dt} - M_{21} \frac{d\dot{i}_1}{dt}$$

$$L_1 = N_1 \frac{\Phi_{11}}{i_1}$$

$$M_{12} = M_{21} = \frac{\Phi_{12}}{i_2} = N_1 \frac{\Phi_{21}}{i_1}$$

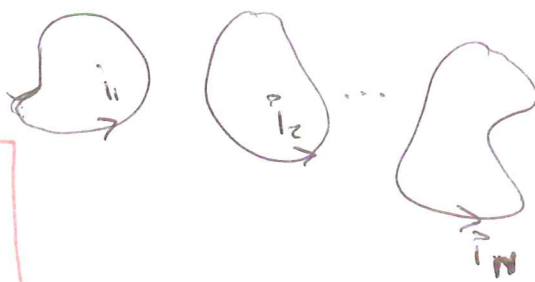
$$L_2 = N_2 \frac{\Phi_{22}}{i_2}$$

Finns i formelsamlingen tror jag

Magnetisk energi

FALL 1: N slingor

Systemets magnetiska energi ges av

$$W_m = \frac{1}{2} \left(\sum_{n=1}^N L_n i_n^2 + \sum_{n=1}^N \sum_{\substack{m=1 \\ m \neq n}}^N M_{nm} i_n i_m \right)$$

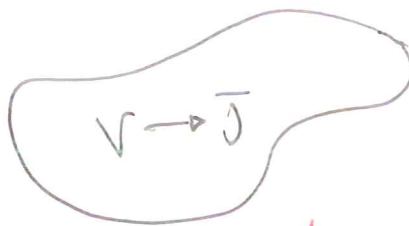
OK, se FS.

Det visar sig att:

$\vec{J} \Rightarrow \vec{A} =$ vektorprodukt

FALL 2:

$$W_m = \frac{1}{2} \int_V \vec{J} \cdot \vec{A} \, dV$$

Använd denna.

alternativt (bättre):

$$W_m = \frac{1}{2} \int_{\text{alle rum}} \vec{B} \cdot \vec{H} \, dV$$